

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	1421 Міжнародна економіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	1421
Назва ОП	Міжнародна економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Омельяненко Віталій Анатолійович, Корольков Владислав Васильович, Греян Ані Артемівна, Лісович Тарас Юрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.02.2022 р. – 03.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://econom.univ.kiev.ua/for_future_students/master_program/full-time/specialties/international-economy/
Програма візиту експертної групи	http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/051/1421-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП “Міжнародна економіка” спеціальності 051 “Економіка” другого (магістерського) рівня вищої освіти КНУ ім. Тараса Шевченка справляє досить хороше враження та загалом відповідає критеріям акредитації. Має чітко сформульовану мету та цілі програми, які корелюються з стратегією розвитку і статутом ЗВО та відповідають стандарту 051 “Економіка”. У ЗВО сформована висока культура доброчесності. Матеріально-технічне забезпечення ЗВО знаходиться на високому рівні. Для студентів є можливість проходити стажування на підприємствах партнерах та у Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України. У навчальному середовищі панує дружня атмосфера, студенти мотивовані до навчання. На кафедрі міжнародної економіки та маркетингу підібраний висококваліфікований колектив науковців, впроваджені власні методики проведення досліджень, сформовано авторські курси ОК. Матеріально-технічне забезпечення на дуже високому рівні, функціонує «Центр підтримки підприємств Дія.Бізнес», наявна аудиторія за підтримки компанії Genesis та фінансову лабораторію від Bloomberg та Центр іноземних мов. Дані лабораторії та аудиторії дозволяють проводити аналітичні дослідження та реалізовувати науковий потенціал як студентів, так і викладачів.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Високий рівень співпраці з роботодавцями, шляхом залучення їх до обговорення ОП, викладання на ОП та формування можливостей для проходження практичної підготовки та стажування у здобувачів освіти. Аналіз значної кількості вітчизняних та іноземних ОП, використання кращих практик на даній ОП. Використання авторських методик викладання, що дозволяє більш якісно досягати цілей ОП. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям. В університеті повністю впроваджено процедуру визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти. Відповідно положення про перезарахування дисциплін університет приймає рішення про їх визнання на основі підтверджуючих документів, а саме: Каталогів курсів; Договорів про навчання; Договорів про практику / стажування.; Академічної довідки; Сертифікату про практику /стажування. Методи навчання та викладання обираються науково-педагогічними працівниками самостійно, що забезпечує дотримання принципів академічної свободи. Доступність та наявність матеріалів навчальних дисциплін та методичного забезпечення забезпечується тим, що вони знаходяться у вільному для здобувачів. Сильною стороною є орієнтація на вирішення практичних завдань та кейсів, а також орієнтація на бізнес середовище. Серед ОК ОНП є ОК1 “Методологія та організація економічних наукових досліджень (з основами інтелектуальної власності)”, який надає здобувачам освіти знання про академічну доброчесність Системне сприяння професійному розвитку викладачів, зокрема через співпрацю ЗВО з іншими організаціями у різних формах та у різних країнах. Стимулювання розвитку викладацької майстерності через систему морального та матеріального заохочення НПП. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів і дозволяє задовольняти їх інтереси та потреби. Позитивна та ефективна практика служби психологічної підтримки всіх учасників навчального процесу. Заклад дотримується визначених процедур перегляду та моніторингу ОП із залученням стейкхолдерів, зокрема іноземних. Заслуговує на особливу увагу системна робота ЗВО, факультету та кафедри із випускниками та роботодавцями. На сайті КНУТШ міститься необхідна інформація щодо внутрішніх нормативних документів, ОНП “Міжнародна економіка”, робочі програми навчальних дисциплін. Наявне обговорення проектів документів за допомогою скриньки креативних ідей на офіційному сайті ЗВО

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

РП загальноуніверситетських ОК знаходяться на окремих сайтах факультетів та інститутів, що ускладнює процес ознайомлення з ними для здобувачів на даній ОП. ЕГ вказує на відсутність в університеті положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті. ЕГ визначає невідповідності в окремих ОК між ПРН і компетентностями, що їх забезпечують. ЕГ визначає відсутність оновлення ОПП в 2021 році за підсумками опитування стейкхолдерів ЕГ відмічає, що в відомостях про самооцінювання в визначенні форм контрольних заходів оцінювання надається посилання на застарілий наказ 2017 року (<https://cutt.ly/eEXxxSU>), який не може бути взятий до уваги після затвердження стандарту освіти. Попри те, що кваліфікаційні роботи в репозитарії розміщуються, вільний доступу до нього відсутній Неточності та розбіжності у документації ОП, навчальних планах тощо. Експертна група зазначає, що відповідно положення про порядок реалізації студентами права вільного вибору навчальних дисциплін ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20odyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20odyscyplin%20(03_12_2018).PDF)) “студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у випадку, якщо кількість студентів, які обрали одну дисципліну із переліку вільного вибору студента, є меншою ніж 25 осіб”, в той час як для блоку дисциплін, що пропонує кафедра - це 7 осіб за ОР “Магістр”. Враховуючи, що чисельність груп здобувачів є значно меншою ніж 25 осіб, такий підхід є заздалегідь орієнтованим на обрання студентами тільки блоків дисциплін, які пропонує кафедра. При проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП не зазначаються вимоги до кандидатів відповідно ОК ОП. Функція перегляду інформації на сайті закладу на англійській мові не повністю функціонує, так як саме документи розміщені тільки на українській мові. Рекомендації: ЕГ рекомендує розмістити інформацію про загальноуніверситетські вибіркові ОК в одному місці, для зручності здобувачів ознайомлюватись з ними. ЕГ рекомендує налагодити процедуру та формалізувати результати, які можуть бути здобутими здобувачами ВО у неформальній та інформальній освіті. ЕГ вважає необхідним звернути увагу на доцільність конкретизації вимог

до кандидатів на посади НПП виходячи з дисциплін для викладання Удосконалити процес поселення здобувачі у гуртожитки закладу, а також збільшити кількість місць. Багатьом здобувачам недостатньо місця для проживання. ЕГ рекомендує використати практику опитування випускників та розмістити відповідну анкету на сайті кафедри та у соцмережах\ Експертна група пропонує удосконалити процес поселення здобувачів у гуртожитки закладу. Багатьом здобувачам недостатньо місця для проживання

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-наукової програми “Міжнародна економіка” є чітко сформульованими, орієнтованими на підготовку висококваліфікованих фахівців у міжнародному бізнесі та корелюють з місією та стратегічним планом розвитку ЗВО <https://cutt.ly/rOBwYos>, зокрема відповідають основним стратегічним напрямкам розвитку. Цілі ОНП відповідають стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 051 “Економіка”. За результатами зустрічей ЕГ може стверджувати, що унікальність ОНП полягає у використанні методів, інструментів та підходів до викладання НПП, а також методів оцінювання знань за ОК. Процес формування індивідуальної траєкторії здобувача, що полягає у: вибірковості кластерів дисциплін; об’єктів дослідження; формування тем курсових, індивідуальних, кваліфікаційних та інших робіт; дозволяє розширити шляхи та можливості досягнення результатів навчання, а заодно і цілей ОНП. Розвиток та удосконалення ОНП впродовж десятків років, дозволило забезпечити навчання здобувачів на основі впроваджених авторських методик щодо аналізу та дослідження об’єктів та суб’єктів міжнародної економіки. Однією з конкурентних переваг ОНП на аналогічних ОП є те, що за рішенням екзаменаційної комісії може бути присвоєна професійна кваліфікація «економіст (міжнародна економіка)». В такому випадку до здобувачів освіти ставляться високі вимоги щодо вивчення та здачі окремих ОК (вибіркові кластери, практика та захист кваліфікаційної роботи), а також проходження стажування на підприємствах, на основі факультативної підготовки. Оскільки ЗВО, в своїй програмі стратегічного розвитку, вбачає перспективи створення найближчим часом в Україні мережі центрів визнання професійних кваліфікацій, то ОП розробляють і вдосконалюють так щоб випускники не мали проблем із визнанням своїх кваліфікацій. ЕГ зазначає і те, що цілі ОНП корелюють і зі стратегією розвитку економічного факультету (<https://cutt.ly/6OBiIqu>).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП була удосконалена у 2020 р., з урахуванням прийнятого стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 051 “Економіка”. Проаналізувавши доступні у вільному доступі матеріали, ЕГ може стверджувати факт того, що робочою групою і зокрема гарантом була проведена колосальна робота щодо аналізу, адаптації та впровадження потреб усіх зацікавлених стейкхолдерів. на даній ОНП проводяться регулярні опитування серед студентів та випускників. Результати опитувань опрацьовуються та розробляються заходи щодо реалізації необхідних змін. Гарант ОНП та працівники кафедри міжнародної економіки та маркетингу тісно співпрацюють з працедавцями, залучають їх до обговорення ОП. Працівники кафедри є безпосередньо представниками роботодавців, зокрема Длігач.А.О., які беруть активну участь у залученні здобувачів освіти до проходження практичної підготовки та стажування на підприємствах де безпосередньо працюють. За участю роботодавців проводяться засідання кафедри (витяг з протоколу засідання кафедри <https://cutt.ly/sOBabXM>). Пропозиції роботодавців враховуються, що підтверджується результатами зустрічей з ними, зокрема студенти можуть реалізовувати свої вміння, навички та знання в процесі виконання робіт на платформі Xculture При економічному факультеті функціонує “Експертна рада роботодавців та випускників ЕФ”, що дозволяє встановлювати та підтримувати тісні контакти з цією групою стейкхолдерів. Роботодавці мають можливість на офіційному сайті ЗВО через Скриньку креативних ідей надати пропозицій щодо організації освітнього процесу (<https://cutt.ly/2TsyzBz>). Випускники даної ОП (Кудрявець Є.В.) активно залучаються до викладання, шляхом проведення відкритих лекцій, для діючих здобувачів вищої освіти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В ОНП враховано передовий досвід та кращі практики ОП вітчизняних ЗВО: - використання діджитал-інструментів в РП освітніх компонентів. - більш тісна співпраця з представниками бізнесу на основі досвіду вітчизняних ЗВО. ОНП розроблена з урахуванням інформації отриманої в процесі аналізу ОП іноземних ЗВО, що є одним з важливих факторів формування унікальності даної ОНП. На основі аналізу іноземних освітніх програм було включено такі ОК економетричний аналіз, міжнародні фінансові ринки, управління персоналом. Значну увагу робоча група приділяла для аналізування досвіду використання аналітичних методів економіки бізнесу, що є наслідком запиту від роботодавців щодо підвищення рівня підготовки здобувачів у напрямку практичного використання аналітичних інструментів. Для перспектив удосконалення ОНП взято до уваги ОК іноземної ОП «Обробка даних, кодування та візуалізація» (англ. Data Processing, Coding & Visualisation). Гарантом ОНП надано інформаційну довідку щодо використання досвіду вітчизняних та іноземних ЗВО в розробці та вдосконаленні ОНП «Міжнародна економіка» (<https://cutt.ly/xOBrLBs>). На відміну від ОПП програми, ОНП програма передбачає більш ретельну підготовку у напрямку наукових досліджень та забезпечує проходження науково-дослідницької практики. За результатами ознайомлення з РПН дисциплін ЕГ може стверджувати, що студенти можуть шляхом вільного вибору обирати собі підприємства, галузі та країни для індивідуальних досліджень. Аналізувати зв'язки між вітчизняними та іноземними суб'єктами міжнародного бізнесу, таким чином забезпечуючи врахування галузевого та регіонального контексту за даною ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналіз ОП та результати роботи з фокус-групами дозволяють ЕГ стверджувати, що при удосконаленні ОП було враховано стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 051 «Економіка». Програмні результати навчання ПРН1 - ПРН 19 повністю співпадають із програмними результатами навчання, визначеними Стандартом вищої освіти. Зміст ОП дає можливість досягти визначених програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП чітко визначені та сформульовані у відповідності до Стратегії розвитку ЗВО. Високий рівень співпраці з роботодавцями, шляхом залучення їх до обговорення ОП, викладання на ОП та формування можливостей для проходження практичної підготовки та стажування у здобувачів освіти. Аналіз значної кількості вітчизняних та іноземних ОП, використання кращих практик на даній ОП. Використання авторських методик викладання, що дозволяє більш якісно досягати цілей ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

у 2021 р., в ОП не вносились зміни, хоча і був запит від стейкхолдерів. Гарант ОП пояснила це тим, що вони вирішили не вносити локальних змін, а завершити акредитацію ОП. І уже потім за результатами акредитації та враховуючи пропозиції стейкхолдерів вносити зміни в ОП. Рекомендації Вносити щорічні зміни в ОП, особливо при наявних рекомендаціях стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Пропозиції стейкхолдерів були взяті до уваги, але не впроваджені у 2021 р. Гарант ОП запевнили ЕГ, що усі пропозиції були враховані та зміни в ОП будуть запроваджені. Зважаючи також на відповідність усіх інших

підкритеріїв, а також відповідність ОП стандарту спеціальності “051 Економіка” ЕГ рекомендує оцінку В (з незначними недоліками)

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Порівняльний аналіз освітньої науково-програми “Міжнародна економіка” 2018 та 2020 рр., дає можливість зробити висновок про періодичний перегляд програми з метою її вдосконалення. В новій редакції ОП враховано стандарт вищої освіти та відбувся суттєвий перегляд ОК, їх забезпечення ПРН та фахових компетенцій. Обсяг ОНП становить 120 кредитів та відповідає стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «Магістр» спеціальності 051 “Економіка” та ЗУ “Про вищу освіту”. Загальний обсяг обов’язкових компонент складає 87 кредитів ЄКТС, а вибіркова складова становить 33 кредити ЄКСТ, що складає 27.5% від загального обсягу. На практичну підготовку здобувачів вищої освіти відведено 6 кредитів ЄКТС, які реалізуються за допомогою науково-дослідницької практики тривалістю 4 тижні.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру та логічну послідовність ОК. Навчальні дисципліни структуровані змістовно та у контексті загального часу навчання за семестрами та роками навчання та дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. До прикладу, ОК 1,3,9 є пререквізитами для ОК 4,6,7,10 вивчення яких дозволяє більш ґрунтовно осягнути завдання та цілі у вищезазначених ОК. Вивчення обов’язкових ОК формує у студентів відповідні знання, які можуть бути поглибленими за допомогою вибору одного з доступних кластерів “Міжнародна торгівля” чи “Міжнародна інвестиційна діяльність”. Вивчення ОК закріплюється навчально-дослідницькою практикою. Разом з тим, у документі “Освітня програма” є деякі неточності. Наприклад: назви ОК 1,3,4,6 не відповідають назвам зазначеним в структурно-логічній схемі цього ж документу. ОК 5 Міжнародний фінансовий менеджмент має однакову робочу програму навчальної дисципліни для ОНП (денна форма навчання) та ОПП (заочна форма навчання), однакові методи викладання, однакові контрольні заходи та однаковий загальний обсяг годин виділений на лекційні та семінарські заняття, і на самостійну роботу. У навчальному плані години виділені на лекційні та семінарські заняття, і на самостійну роботу відрізняються, а їх кількість відповідає положенню “Про освітній процес” КНУ ім. Тараса Шевченка. ОК 9 “Стратегічне управління” має також подібні робочі навчальні програми дисципліни на ОПП та ОНП, які відрізняються лише кількістю годин відведених на лекційні, семінарські та інші заняття, але ця ОК забезпечує за ОПП та ОНП зовсім інакші ЗК та ФК. За ОПП дисципліна забезпечує ЗК 1, 6, 8 і ФК 3,6,7,11, а за ОНП ЗК 2,3,5 та ФК 3,5,15. ЗВО обґрунтував таку розбіжність різними підходами до проведення занять зі здобувачами, проте ЕГ вважає, що підходи до викладання чи проведення занять при наявних однакових тем занять, форми оцінювання студентів та вказаних за ними здобутих результатів навчання, не може забезпечувати формування різних загальних та фахових компетенцій у здобувачів освіти. У робочій програмі вибіркової ОК “Управління інвестиційним портфелем” за кластером “Міжнародна інвестиційна діяльність” передбачено забезпечення ПРН 10 за результатами навчання, але у матриці забезпечення результатів навчання жоден з вибірових блоків не забезпечує ПРН10. Структурно-логічна схема наведена у ОНП зрозуміла, дозволяє чітко прослідкувати зв’язки між ОК. Проте, варто зазначити, те що наявна дисципліна в переліку ОК “Прикладна економіка” в структурно-логічній схемі замінена на ОК “Економіко-математичне моделювання”. При розмові з гарантом ОНП ЕГ може стверджувати, що таку розбіжність можна пояснити технічною помилкою, яка могла виникнути в результаті удосконалення чи зміни ОНП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП “Міжнародна економіка”, зокрема, об’єкт, цілі навчання, теоретичний зміст, методи, інструменти та обладнання відповідають предметній області спеціальності 051 “Економіка” . На основі аналізування робочих програм та силябусів навчальних дисциплін можна зробити висновок, що всі програмні результати навчання та компетентності, які визначені ОП, забезпечуються за рахунок обов’язкових освітніх компонент та переважною частиною вибірових. Освітні компоненти, які за змістом не відповідають предметній області спеціальності відсутні. Відповідність предметній області спеціальності реалізується у вивченні низки ОК, а саме: “Методологія та організація економічних наукових досліджень (з основами інтелектуальної власності)”, “Міжнародний фінансовий менеджмент”, “Сучасні стратегії міжнародного цивілізаційного розвитку”. ОП характеризується досить сильною мовною підготовкою: 5 кредитів ЄКТС з вибіркової компоненти, яка є у двох вибірових кластерах ОК “Advanced Business English in International Investment”, а також можливістю вивчати окремі ОК англійською мовою, що підтверджується за результатами зустрічей з НПП та здобувачами освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/aOMCq2g>). Відповідно до цього документу здобувачі освіти мають право обирати вибіркові компоненти обсягом 33 кредити ЄКТС з запропонованих кластерів чи загально університетських навчальних дисциплін. З списком запропонованих вибіркових ОК Економічного факультету студенти мають змогу ознайомитись за посиланням <https://cutt.ly/rOMCNUt> а з робочими програмами цих ОК за іншим посиланням <https://cutt.ly/rOMCNUt>. Під час проведення зустрічей, здобувачі вищої освіти підтвердили вільне право на індивідуальне обрання вибіркових дисциплін, тем наукових робіт, тематики курсових та індивідуальних робіт. Проте, за результатами аналізу одного з опитувань (<https://cutt.ly/gOBoWXk>) невдоволеними процесом забезпечення вибору індивідуальної траєкторії залишилось 28.9% респондентів. Тут варто вказати на те, що опитування проводили у 1-му семестрі, коли частина респондентів ще не могла бути повністю ознайомлені з процесом формування індивідуальної траєкторії, а також з урахуванням того, що зі слів представника відділу супроводу вступної кампанії, близько 30% вступників на 1-й курс ОП були з інших ЗВО. Вибірковість ОК відповідно до запропонованих кластерів радикально відрізняється. В межах кластеру студенти мають змогу обрати 6 ОК, а також за результатами зустрічей у фокус-групах ЕГ запевнили, що деякі з ОК запропонованих кластерів можуть бути замінені на відповідно за обсягом ОК загальноуніверситетського вибору. Але відповідно положення про порядок реалізації студентами права вільного вибору навчальних дисциплін ([http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20\(03_12_2018\).PDF](http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF)) “студентові може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий вибір у випадку, якщо кількість студентів, які обрали одну дисципліну із переліку вільного вибору студента, є меншою ніж 25 осіб”, в той час як для блоку дисциплін що пропонує кафедра це 7 осіб за ОР “Магістр”. Враховуючи, що чисельність груп здобувачів, що навчаються за ОР “Магістр” є значно меншою за 25 осіб, такий підхід є орієнтованим на обрання студентами тільки блоків дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація та порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти регулюється положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/aOMCq2g>). Практична підготовка здобувачів здійснюється на Науково-дослідницькій практиці терміном 4 тижні та загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС, на відміну від освітньо-професійної програми, де практична підготовка реалізується за Виробничою практикою, терміном 6 тижнів та загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС. Строки, зміст та форми практики відображаються в Робочій програмі відповідної практики. Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Місцем проходження практики є Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, ТОВ “Група компаній Адвантер”, ГО “Об’єднання маркетологів України”, ТОВ “Маркін Медіа Груп” та інші, що підтверджується доданими копіями договорів представниками ЗВО на запит ЕГ. Під час зустрічі з фокус-групами, роботодавці дали високу оцінку професійної підготовки здобувачів. Також підтвердили бажання залучення здобувачів за даною ОП до проходження практичної підготовки чи стажування на підприємствах, а також те, що після завершення навчання деякі з випускників ОП є працівниками цих організацій та підприємств. Під час проведення фокус-груп, здобувачі вищої освіти підтвердили, що задоволені рівнем практичної підготовки, зокрема, вони мають можливість проходити практику в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України. ЕГ виявила факт розбіжності у позначеннях Робочого навчального плану, а саме це стосується Науково-дослідницької практики. У матриці зазначено проходження наукової практики, проте, відповідно до положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/aOMCq2g>) така практика не передбачає науково-дослідницької практичної підготовки здобувачів освіти (у робочому плані ОНП передбачена науково-дослідницька практика, терміном 4 тижні).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП «Міжнародна економіка», ознайомлення з робочими програмами навчальних дисциплін та результати зустрічей з фокус-групами дають підстави ЕГ стверджувати, ОП дозволяє здобувачам вищої освіти набути в період навчання softskills, що обумовлені перспективами подальшої професійної діяльності. Формування необхідних соціальних навичок (softskills) забезпечується відповідними освітніми компонентами: ЗК3 Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети, ЗК4 Здатність спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня. ЗК5 Здатність працювати в команді. За результатами зустрічі з фокус-групами ЕГ встановила факти того, що здобувачі освіти розуміють важливість навичок (softskills) та мають змогу їх набути за результатами виконання різноманітних групових завдань та проєктів (на приклад виконання та захист проєкту на платформі XCulture викладач Кочкіна Н. ОК Бізнес-комунікації.) Крім того здобувачі освіти мають змогу брати участь у клубі економічного факультету Case club де мають змогу брати участь в обговоренні та виконанні цікавих кейсів на основі

реальних завдань та ситуацій вітчизняних та іноземних підприємств. За результатами виконання таких проєктів члени команд можуть бути нагороджені цінними подарунками від представників цих підприємств.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Співвідношення обсягу окремих компонент ОП «Міжнародна економіка» із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/aOMCq2g>). Підтверджено, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС (обсяг 1 кредиту становить 30 годин)) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Тижневий обсяг бюджету аудиторного навчального часу магістрів складає до 18 годин. Час для самостійної роботи регламентується робочим навчальним планом. Загальний бюджет навчального часу складає 120 кредитів ЄКТС (3600 годин). Термін навчання складає 2 роки. Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС. Загальний обсяг аудиторного навантаження складає 1176 год., з яких 480 год., припадає на лекційні заняття, 390 год. семінарські та 306 год. на інші заняття. Загальний обсяг годин за ОП складає 3600. На самостійну роботу припадає 2424 год.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Міжнародна економіка» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не передбачена. Проте, існує високий рівень готовності зі сторони працедавців та ЗВО щодо можливостей впровадження такої форми навчання. Під час фокус-груп, керівництвом Університету зазначено, що дуальна освіти є пріоритетним вектором роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП «Міжнародна економіка» має чітку структуру. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП характеризується сильною мовною підготовкою та підготовкою до проєктної діяльності. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

неточності та розбіжності у документації ОП, навчальних планах тощо. Рекомендація: привести у відповідність документи якими регламентується процес реалізації ОП, а також результати навчання здобуті загальні та фахові компетенції.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За під критерієм 2.2. ОП має незначні неточності, які не впливають на якість ОП. Враховуючи відповідність більшості підкритеріїв наявним вимогам, а також наявність сильної практичної підготовки, різноманітності у формуванні індивідуальної траєкторії здобувача, а також тісного співробітництва у трикутнику ЗВО - Бізнес - Студент, ЕГ вважає, що рівень відповідності за цим критерієм В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на 2022 рік розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/ojucPIN>) з визначенням умов вступу на ОНП «Міжнародна економіка». Ці Правила прийому є чіткими і зрозумілими. Всі потенційні вступники мають вільний доступ до правил. Для вступників надавалась вся необхідна інформація, консультації і програма. Це підтверджується здобувачами під час зустрічі. Прийом на ОНП «Міжнародна економіка» здійснюється тільки на денну форму навчання. Спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти на основі здобутого освітнього ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) пропонуються тільки особам, що зазначені в Додатку 3.3. Правил прийому. Ці особливі умови є обґрунтованими. Разом із тим положення правил прийому 2022 року для вступників за спеціальностями галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», до якої відноситься ОНП «Міжнародна економіка» суттєво відрізняються від правил прийому у попередніх роках. Зміни обумовлено наказами МОН України щодо запровадження єдиного фахового вступного іспиту для визначеної галузі, до якої відноситься ОНП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

За правилами прийому на 2022 рік конкурсний бал складається: з балу єдиного вступного іспиту з іноземної мови з коефіцієнтом 0,3; з балу предметного тесту з економіки та міжнародної економіки з коефіцієнтом 0,4; з балу тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК) з коефіцієнтом 0,3 (Додаток 3.2. Перелік вступних випробувань та їхні вагові коефіцієнти для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, стор.118). Оцінка єдиного вступного іспиту з іноземної мови визначається за шкалою від 100 до 200 балів, оцінка предметного блоку єдиного фахового вступного випробування визначається за шкалою від 100 до 200 балів, оцінка блоку ТЗНК визначається за шкалою від 100 до 200 балів. Рейтинговий список вступників за спеціальностями галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», до якої відноситься ОНП «Міжнародна економіка» впорядковується: за конкурсним балом від більшого до меншого; за пріоритетністю заяви від першої до останньої; за балом єдиного фахового вступного випробування; за середнім балом додатка до документа про здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) від більшого до меншого; за оцінкою єдиного вступного іспиту з іноземної мови. Відповідно параграфу 4.2 під час вступу для здобуття освітнього ступеня магістра за ОНП «Міжнародна економіка» не враховуються навчальні та наукові досягнення вступників шляхом нарахування додаткових балів при розрахунку конкурсного балу. За правилами прийому попередніх років, що підтверджується під час зустрічі зі здобувачами, конкурсний відбір на ОП здійснювався за результатами успішного проходження вступних випробувань у формі: єдиного вступного іспиту з іноземної мови з урахуванням вагового коефіцієнту 0,4; фахового вступного випробування з урахуванням вагового коефіцієнту 0,6. Максимальна сума балів на іспиті з фаху – 200 (50 балів - теоретичне питання, 50 балів - задача, 100 балів - тести). Зміни були обумовлені введенням обов'язкового фахового вступного іспиту для вступників галузі, до якої відноситься ОНП. Зміни є обґрунтованими.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та перезарахування відповідних дисциплін визначені в наступних нормативних документах ЗВО: Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/jjum05U>); Порядку поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ (<https://cutt.ly/zjumvPC>); Положенні про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/2juQhLO>); Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://cutt.ly/djuQr2D>); Правилах прийому до КНУТШ у 2021р. (<https://vstup.knu.ua/rules>). Відповідно положення про перезарахування дисциплін університет приймає рішення про їх визнання на основі підтверджуючих документів, а саме: Каталогів курсів; Договорів про навчання; Договорів про практику / стажування.; Академічної довідки; Сертифікату про практику / стажування. Прикладів необхідності визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти починаючи з року затвердження ОНП не було. Але всі процедури унормовані, є чіткими і зрозумілими і відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої

освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції). Положення знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі під час зустрічі це підтверджують.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідно положення про порядок перезарахування результатів навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/2juQhLO>) п.7.10. «Університет інформує Міністерство освіти і науки України про всі випадки трансферу кредитів у випадку визнання результатів неофіційного та неформального навчання в обсязі понад 30 кредитів». Разом із тим ЗВО посилається на неврегульованість законодавством України процедури визнання результатів неформальної освіти: в законодавстві України є обмеження вирішення цього питання ЗВО самостійно. В ст.8, п.5 Закону України «Про освіту» визначено, що «результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у порядку, визначеному законодавством», в ст.38 Національне агентство кваліфікацій визначено органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання». Тому, до введення в дію зазначених нормативно-правових актів, КНУТШ не визнає результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, але готовий розробити відповідні процедури у разі врегульованості цього питання нормативно-правовими актами. Інформацію про стан визнання неформальної та інформальної освіти доводиться до здобувачів освіти, а також всіх зацікавлених сторін. Вся необхідна інформація є у вільному доступі. Випадків необхідності визнання результатів неформальної та інформальної освіти за даною ОНП не було. Але відсутність нормативного врегулювання процедур визнання результатів неформальної та інформальної освіти на загальнодержавному рівні «не є перешкодою для запровадження відповідних процедур, адже згідно з частиною третьою статті 2 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами (до яких належить Закон України «Про вищу освіту») та/або установчими документами, зокрема з питань, неврегульованих законодавством».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на 2022 рік розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/ojucPIN>) з визначенням умов вступу на ОНП «Міжнародна економіка». Ці Правила прийому є чіткими і зрозумілими. Всі потенційні вступники мають вільний доступ до правил. Умови вступу на навчання за ОНП, що визначені в правилах прийому та перебувають у сфері компетенції ЗВО, враховують особливості самої освітньої програми. В університеті повністю вніормовано процедуру визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти. Відповідно положення про перезарахування дисциплін університет приймає рішення про їх визнання на основі підтверджуючих документів, а саме: Каталогів курсів; Договорів про навчання; Договорів про практику / стажування.; Академічної довідки; Сертифікату про практику / стажування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Експертна група зазначає відсутність в університеті положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній освіті. Відсутність нормативного регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур і суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, зокрема з питань, не врегульованих законодавством. Експертна група рекомендує розробити і впровадити положення про порядок визнання результатів навчання, що отримані в сфері неформальної та інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому є чіткими і доступними. Умови вступу на навчання за ОНП враховують її особливості. В положеннях унормовані процедури визнання результатів навчання, що отримані в інших закладах освіти. Однак в університеті немає положення про визнання результатів навчання, що отримані в неформальній та інформальній

освіті. Таким чином визначається неузгодженість за підкртерієм 3.4., тому експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Методи та форми навчання, а також види навчальних занять і їх види контролю визначені в положенні про організацію освітнього процесу, в РПН дисциплін, а також підтверджені за результатами он-лайн візиту в ході спілкування зі здобувачами освіти. В основному методи і форми навчання дозволяють ефективно досягти ПРН, що визначає ОП. В умовах карантину навчання проходить в режимі он-лайн з використанням системи Zoom, Google Drive, Classroom, KNUEducation Online, що підтверджується розкладом занять і посиланням на систему дистанційного навчання <https://cutt.ly/vO5e58r> Як заявлено ЗВО, в системі KNU education online створені профілі викладачів, завантажені навчальні матеріали, проведені навчальні заняття та підсумковий контроль. <https://cutt.ly/2O5e2K9> Але за інформацією декана ЕФ, що надана в звіті за 2021 рік: “на разі, використання платформи в Університеті, та на ЕФ зокрема, призупинено” <https://cutt.ly/pO5rrec> У відповідь на запит щодо надання доступу до системи ЕГ, КНУТШ надано інформацію, що “Умови доступу до платформи дистанційного навчання KNUEducation Online знаходяться в процесі юридичного узгодження використання платформи між компанією розробником та КНУТШ”. Тому ЕГ не мала змоги перевірити достовірність інформації про організацію роботи учасників освітнього процесу в системі KNU education online. Для забезпечення врахування думки здобувачів щодо визначення рівня задоволеності системою організації освітнього процесу в КНУ проводиться їх анкетування. Результати анкетування в основному визначають задоволеність системою. Доступ до анкетування та форма анкети наведені на сайті ЕФ КНУ <https://cutt.ly/OO5rs3U>. На сайті також наведені результати опитування здобувачів ЕФ <https://cutt.ly/ZO5rlyg>, а також опитування студентів щодо якості ОП (15.05.21-30.06.21р. <https://cutt.ly/RO5rvVn> Це сприяє забезпеченню студентоцентрованого підходу в організації підготовки здобувачів. Для забезпечення вільного вибору студентів в університеті відсутній загальний перелік дисциплін для вибору студентів з їх силабусами. Що заважає студентам вибрати вільну траєкторію. Методи навчання та викладання обираються НПП, що забезпечує дотримання принципів академічної свободи. В основному В РПН визначені традиційні методи: лекція, семінарські заняття, лабораторні роботи. В ОК10 додатково використовується метод ділової гри, робота над індивідуальним проектом, презентація і обговорення індивідуальних проектів. В ОК1 і ОК3 додатково використовується метод Case Study. Це підтверджується результатами опитування здобувачів під час он-лайн зустрічі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті економічного факультету у вільному доступі знаходиться інформація про графіки освітнього процесу і розклад занять (http://econom.univ.kiev.ua/for_students/schedule/), робочі програми навчальних дисциплін, які містять інформацію щодо змісту та критерії оцінювання (<https://drive.google.com/open?id=12iJLi9odcJT7QgaH5umd-RS2mcBRAFsE>). Інформація про програмні результати навчання по кожному освітньому компоненту наведена в ОНП п.5 “Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми”. Але за результатами аналізу робочих програм навчальних дисциплін визначено, що в робочих програмах окремих ОК загальні і фахові компетенції, не забезпечують визначені ПРН. Так в таблиці 5 ОП зазначено що ОК9 забезпечує ПРН 2,3,4,9,12,19. Відповідно стандарту освіти за спеціальністю 051 (таблиця 2 Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей) ці ПРН досягаються сукупністю ЗК 1,2,3,4,5,6,7,8 та ФК 2,5,6,7,8,10. Але в робочій програмі та в таблиці 4 ОП зазначено, що ОК9 дозволяє досягти ПРН 2,3,4,9,12,19 тільки компетентностями ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15, що, за умовами стандарту, недостатньо для забезпечення визначених ПРН. Крім того, ФК1, 3,15 відповідно стандарту зовсім не пов'язані з формуванням ПРН 2,3,4,9,12,19. Аналогічну невідповідність мають ОК10, ОК14. Крім того, ОК10, який є обов'язковим компонентом як ОПП, так і ОНП, має повний збіг за змістом для денної і заочної форми навчання і відрізняється тільки обсягом лекційних, семінарських і с/р, але формує різні ПРН. Так в ОПП ОК10 дозволяє досягти ПРН 7,8,9,10,11 та 15, а в ОНП ОК10 дозволяє досягти ПРН 2,8,13,15 та 19. Аналогічно в ОПП ОК14 дозволяє досягти ПРН 1,8,11,12,15, а в ОНП дозволяє досягти ПРН 8,11,12,15,19 (ПРН 1 виключено). Тому надання заявлених в програмі ОК9 ЗК 2,3,5 та ФК 1,3,5,15 відповідно стандарту не можуть забезпечити формування жодного ПРН.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП другого (магістерського) рівня забезпечується тим, що на денній формі навчання збільшено увагу до науково-дослідної роботи шляхом введення ОК13 “Науково-дослідна практика”, яка передбачає участь здобувачів освіти у науково-практичних конференціях та підготовку публікацій. ОК1 «Методологія та організація економічних наукових досліджень» (6 кред.) надає компетентності, знання та

вміння проведення власних наукових досліджень. Курсова робота “Дослідження з міжнародних ринків” орієнтована на набуття досвіду самостійної науково-дослідницької роботи, поглиблення теоретичних знань у сфері міжнародної економіки, підбір фактичного матеріалу для написання випускної магістерської роботи. Інформація про наукову роботу студентів та напрями досліджень є за посиланням: http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/research_activities/ Кафедра має теми досліджень, до яких залучаються студенти. Сумісні публікації викладачів зі студентами наведено за посиланням: https://docs.google.com/document/d/1L1MtW3P_FPP4fenUCZG5AHKl7B2dhbZ/edit. Серед них робота магістранта Кульчицька І.С. “Фактори підвищення конкурентоспроможності українських виробників меду на ринках країн ЄС”. На кафедрі виконується кафедральна наукова робота за держбюджетною темою «Стратегії міжнародного співробітництва за умов поглиблення регіональної економічної співпраці» (2016-2021рр., №16 КФ040-07). При виконанні роботи науковці кафедри працюють разом зі студентами. За підсумками спільної роботи готуються публікації статей у фахових виданнях в співавторстві викладачів і студентів. (<https://cutt.ly/ARD8qoN>, <https://cutt.ly/oRvVfz>, <https://cutt.ly/nRD9Dtz>, <https://cutt.ly/gRHQZuG>). Студенти приймають участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах та олімпіадах. Щорічна міжнародна конференція «Шевченківська весна» також дозволяє студентам представити свої наукові здобутки. Тема конференції цього року «Шевченківська весна 2022. Цифрова трансформація економіки в умовах пандемії COVID-19». Інформація про конференцію за посиланням: (<https://docs.google.com/.../1FAIpQLSdhm.../viewform>)

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники за ОНП «Міжнародна економіка» в 2021 році провели оновлення робочих програм навчальних дисциплін за змістом на основі наукових досягнень і сучасних практик, включаючи власні наукові праці за тематикою дисциплін. Але в програмі ОК9 останні власні наукові праці автора в переліку дисциплін датовані 2014 роком. ОНП за новим стандартом було підготовлено у 2020 році. В 2021 році було проведено опитування стейкхолдерів. Питання, що були в опитуванні в основному відносились до організаційних форм (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/stakeholder-survey/>). На засіданні кафедри міжнародної економіки та маркетингу від 14 квітня 2021 р. № 12 за посиланням: (<https://cutt.ly/3OYfIHm>) було запропоновано як подальший розвиток ОП “систематичне доповнення ОП новітніми курсами, які відображають нові процеси і явища, які з’являються у міжнародному бізнес-середовищі і потребують формування відповідних компетентностей у здобувачів вищої освіти, зокрема таких як "Діджиталізація міжнародної економіки", "Економічний інтелектуалізм", "Економічне обґрунтування міжнародних ринкових стратегій", але за результатами опитування і розгляду ОП на кафедрі не було внесено змін в ОНП в 2021 році і ОНП не оновлювалась за пропозиціями стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники кафедри Міжнародна економіка та маркетинг та їх наукові дослідження безпосередньо пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Це підтверджується тим, що кафедрою міжнародної економіки та маркетингу підписано Угоду про співпрацю з Університетом Мачерати (Мачерата, Італія) 29.05.2013 та організовано систему подвійного диплому зі спеціальності “Бізнес -адміністрування”. Магістерська програма з міжнародного бізнесу будується на основі спеціальностей “Бізнес-адміністрування” (з української сторони) та “Studi politici ed internazionali – International Economic and Trade Relations” (з італійської сторони). Здійснюється підготовка спільних наукових публікацій за результатами досліджень. Підтримується зв’язки з міжнародними громадськими фондами: CEUME (Міжнародний американо-польсько-український консорціум з удосконалення бізнес освіти), DAAD (Київський офіс), Fridrich Ebert Stiftung (Київський офіс), Fulbright (Київський офіс), IREX (Київський офіс), VOLKSWAGEN Stiftung (Німеччина), – USAID, Фонд «Відродження», Фонд «Євразія». Довідка про візити професорів зі школи Fulbright знаходиться за посиланням: <https://cutt.ly/QOH1vvQ> На кафедрі активно впроваджується програма «Visiting professor», яка передбачає викладання в зарубіжних університетах, а також запрошення іноземних викладачів та провідних спеціалістів в галузі міжнародної економіки. Обмін студентами у зв’язку з пандемією наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильною стороною ОНП є те, що методи навчання та викладання обираються науково-педагогічними працівниками самостійно, що забезпечує дотримання принципів академічної свободи. Доступність та наявність матеріалів навчальних дисциплін та методичного забезпечення забезпечується тим, що вони знаходяться у вільному для здобувачів. Сильною стороною є орієнтація на вирішення практичних завдань та кейсів, а також орієнтація на бізнес середовище. Позитивним є наявність стійких міжнародних зв’язків. Освітні компоненти викладаються на основі результатів власних досліджень. Основні фахові дисципліни викладаються англійською мовою. Проводиться систематичне опитування стейкхолдерів для врахування їх пропозицій

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Експертна група визначає невідповідності в окремих ОК між ПРН і компетентностями, що їх забезпечують. Експертна група рекомендує привести ПРН і компетентності, що їх забезпечують у відповідність зі стандартом. Експертна група відзначає що однакові ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП мають різні ПРН. Експертна група рекомендує уточнити, які саме ПРН досягають ОК10 і ОК14 в ОНП і ОПП. Експертна група визначає відсутність оновлення ОНП в 2021 році за підсумками опитування стейкхолдерів і розгляду на засіданні кафедри, а деякі робочі програми мають застарілі посилання на результати власних наукових публікацій авторів за тематикою дисципліни. Експертна група рекомендує дотримуватись власних рішень кафедри щодо оновлення освітніх програм і оновлення змісту робочих програм навчальних дисциплін. Експертна група не знайшла доказів ефективної роботи здобувачів в системі KNU education online. Експертна група рекомендує поновити доступ здобувачам до системі KNU education online. Експертна група визначає, що для забезпечення вільного вибору студентів в університеті відсутній загальний перелік дисциплін з їх силабусами для вибору студентів. Експертна група рекомендує зробити загальноуніверситетський перелік дисциплін з їх силабусами доступний для можливості обрання дисциплін здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В ОНП забезпечується реалізація студентоцентрованого підходу. Науково-педагогічні працівники дотримуються принципів академічної свободи і самостійно обирають методи навчання та викладання, що забезпечує дотримання принципів академічної свободи. Здобувачі мають вільний доступ щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Здобувачі мають повну інформацію про методи контролю і критерії оцінювання знань, а також цілей, змісту і програмних результатів навчання. В ОНП забезпечується поєднання навчання і досліджень. Однак гарант не оновлює щорічно ОНП, а викладачі допускають не відповідність стандарту в часті зв'язків між ПРН, ЗК і ФК. Експертна група не знайшла доказів ефективної роботи здобувачів в системі KNU education online. Відсутність загальноуніверситетського переліку дисциплін з їх силабусами, доступного для здобувачі, обмежує можливості обрання дисциплін Таким чином визначається неузгодженість за підкртеріями 4.1, 4.2, 4.4 експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно положення про організацію освітнього процесу критерії оцінювання “визначаються для Освітньої програми загалом і для кожного її освітнього компонента окремо (навчальної дисципліни, практики, курсової і кваліфікаційної роботи) та фіксуються у відповідних нормативних документах Університету – описі Освітньої програми, робочій програмі навчальної дисципліни тощо”. Календарний план проведення контрольних заходів наведено в навчальному плані та уточнюється в графіку навчального процесу на навчальний рік. Форми, методи оцінювання студентів дійсно визначені в робочих програмах навчальних дисциплін, а саме: надають інформацію про кількість контрольних заходів; значення мінімальної і максимальної оцінки; критерії семестрової оцінки та порядок її формування. Критерії формування оцінки іспиту, або підсумкової контрольної роботи для заліку визначаються в завданні для проведення підсумкової письмової роботи з курсу (<https://cutt.ly/НОНІsZY>). Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання (<https://cutt.ly/uhUeISC>) Збалансованість розподілу оцінок визначається кількістю балів поточного контролю мінімальна оцінка 36 балів, максимальна - 60 балів. Підсумкова оцінка має мінімальне значення 24 бала, максимальне - 40 балів. Це підтверджують здобувачі під час он-лайн зустрічі. В ОНП поточний контроль здійснюється на основі оцінки домашніх завдань, індивідуального завдання для самостійної роботи, індивідуального чи колективного проекту, модульної контрольної роботи. Проведення контрольних заходів відбувається за графіком навчального процесу (<https://cutt.ly/GEXEeW9>). Слід відзначити, що в інформації про самооцінювання в визначенні форм контрольних заходів оцінювання надається посилання на застарілий наказ 11.08. 2017 року №729-32 (<https://cutt.ly/eEXxSU>). Про запровадження в освітній та інформаційний процес форми опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форми робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників. Цей наказ не може бути чинним після виходу стандарту вищої

освіти і внесення змін в ліцензійні умови. При анкетуванні здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форма атестації випускників освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка» спеціальності 051 «Економіка» визначає публічний захист Кваліфікаційної роботи магістра, що відповідає стандарту освіти. Атестація відповідно таблиці 5 ОНП дозволяє оцінити ((ПРН3, ПРН5, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН11, ПРН15, ПРН17, ПРН18, ПРН19)). Вимоги до атестаційної роботи, порядок, її підготовки і захисту визначені в методичних рекомендаціях щодо написання кваліфікаційної роботи магістра (<http://surl.li/amktl>). Слід відзначити що методичні рекомендації орієнтовані, як на магістрів, що проходять навчання за ОПП, так і магістрів, що проходять навчання за ОНП. Тобто, на думку гарантів ОПП і ОНП однакові завдання підготовки кваліфікаційної роботи можуть надавати різні ПРН. Для проведення атестації формується екзаменаційна комісія. За результатами публічного захисту здобувачам освіти присуджується ступінь магістра із присвоєнням кваліфікації «магістр економіки» за освітньою програмою «Міжнародна економіка» і видається документ встановленого зразка. Серед вибірових дисциплін запропоновано кластери: «Міжнародна інвестиційна діяльність» та «Міжнародна торгівля», які надають додаткову кваліфікацію в диплом. Рішенням екзаменаційної комісії може бути присвоєна професійна кваліфікація «економіст (міжнародна економіка)». Умови надання професійної кваліфікації визначені в розділі 3 ОНП. Експертна група відзначає, що за результатами публічного захисту магістерської роботи і за ОПП, і за ОНП надаються дипломи з однаковими кваліфікаціями. За ОНП що розглядається перший набір здобувачів вищої освіти було зроблено в 2020 році. Перший випуск очікується в 2022 році. З цієї причини зразка диплому на запит експертів не представлено.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедуру проведення контрольних заходів визначено в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/5hQKMqS>). Позитивною практикою є проведення оцінювання більш ніж одним оцінювачем, що підвищує об'єктивність оцінювання. За умови виникнення конфлікту оцінювачі не беруть участі в складі комісії для оцінювання. Для уникнення конфлікту інтересів для розгляду конфліктних ситуацій створюється комісія на чолі з деканом. Здобувач має право на повторне складання іспитів, але не більш 2-х разів: перший раз викладачу, другий – комісії. Це підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Здобувачам, що мають не більш 2 незадовільних оцінок за підсумковим контролем дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Якщо здобувач повністю виконав навчальний план, але не пройшов підсумкову атестацію, то він має можливість пройти повторну атестацію за дозволом Ректора. Процедура повторної атестації встановлена наказом Ректора (<https://cutt.ly/wEXOFGi>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначають наступні документи: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/nTtiomP>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/bhQLM8G>); Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/5hQKMqS>); Ухвала «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» від 5.04.2021р. (<http://surl.li/anszz>). Для цих нормативних документів розповсюджується на всіх учасників освітнього процесу. Серед ОК ОНП є ОК1 «Методологія та організація економічних наукових досліджень (з основами інтелектуальної власності)», який надає здобувачам освіти знання про академічну доброчесність. Для перевірки на плагіат КНУТШ має угоду на використання системи UniChek (<https://cutt.ly/vOHiiibr>). Перевірку на академічний плагіат проходять всі кваліфікаційні роботи згідно з Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату (<https://cutt.ly/DhQZquf>). На кафедрі МЕМ започатковано систему самоперевірки наукових праць за допомогою безкоштовних програм та онлайн сервісів. Для розміщення кваліфікаційних робіт В КНУТШ створено репозитарій (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/about/eknutshir.pdf>), який має бути відкритим електронним архівом, що накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий та надійний доступ через Інтернет до документів. Але за посиланням, що наведено в положенні (<https://ir.library.knu.ua/>) сайт не працює, кваліфікаційні роботи в репозитарії не розміщуються. Немає доступу до репозитарію зовні. Це підтверджують здобувачі під час зустрічі. Доступ до наданих для прикладу кваліфікаційних робіт надано через окремий каталог(<https://cutt.ly/IOHIqBz>). За результатами перевірки кваліфікаційних робіт в репозитарії університету не знайдено і їх немає у вільному доступі.

В КНУТШ працює постійно діюча комісія з питань етики, яка розглядає у тому числі випадки порушення академічної доброчесності. Результати виявлених порушень розглядаються на засіданнях Вченої ради ЕФ, а також Вченою радою КНУТШ (<https://cutt.ly/mTa8K8u>, <https://cutt.ly/QTwV5pq>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Процедуру проведення контрольних заходів визначено в Положенні про організацію освітнього процесу. Позитивною практикою є проведення оцінювання більш ніж одним оцінювачем, що підвищує об'єктивність оцінювання. Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначають наступні документи: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу; Етичний кодекс університетської спільноти; Положення про організацію освітнього процесу; Ухвала «Вимоги етичної компетентності та запобігання неетичної поведінки представників університетської спільноти» від 5.04.2021р. Дія цих нормативних документів розповсюджується на всіх учасників освітнього процесу. Серед ОК ОНП є ОК1 «Методологія та організація економічних наукових досліджень (з основами інтелектуальної власності)», який надає здобувачам освіти знання про академічну доброчесність і плагіат. Для перевірки на плагіат КНУТШ має угоду на використання системи UniChek На кафедрі МЕМ започатковано систему самоперевірки наукових праць за допомогою безкоштовних програм та онлайн сервісів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група відмічає, що в відомостях про самооцінювання в визначенні форм контрольних заходів оцінювання надається посилання на застарілий наказ 2017 року (<https://cutt.ly/eEXxxSU>), який не може бути взятий до уваги після затвердження стандарту освіти спеціальності 051 освітнього рівня «Магістр», а також внесення змін до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Експертна група рекомендує оновити наказ, з урахуванням чинних вимог стандарту освіти спеціальності 051 освітнього рівня «Магістр» і ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. При анкетуванні здобувачів освіти не практикується збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень, що унеможлиблює їх якісне покращення. Експертна група рекомендує включити до анкетування питання щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень. Експертна група визначає, що в КНУТШ немає доступу до інституційного репозитарію, який, відповідно положення ЗВО, має бути відкритим електронним архівом, що накопичує, систематизує, зберігає та забезпечує довготривалий та надійний доступ через Інтернет до документів. Кваліфікаційні роботи магістрів в репозитарії не розміщуються. Доступ до наданих для прикладу кваліфікаційних робіт надано через окремий каталог(<https://cutt.ly/IONIqVz>). За результатами перевірки кваліфікаційних робіт в репозитарії університету не знайдено і їх немає у відкритому доступі. Експертна група рекомендує ввести в дію репозитарій, який має бути відкритим електронним архівом і розмістити кваліфікаційні роботи магістрів в репозитарії.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми, методи оцінювання студентів є прозорими і визначаються нормативними документами КНУТШ. Позитивною практикою є проведення оцінювання більш ніж одним оцінювачем, що підвищує об'єктивність оцінювання. Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначають нормативними документами КНУТШ. Для перевірки на плагіат КНУТШ має угоду на використання системи UniChek. За вимогами нормативних документів кваліфікаційні роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат, але в репозитарій для вільного доступу не завантажуються. На час перевірки репозитарій був недоступний. Кваліфікаційні роботи у вільному доступі відсутні. Таким чином визначається неузгодженість за під критерієм 5.4., тому експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До складу НПП, що забезпечують реалізацію ОНП, згідно таблиці 2 відомостей самооцінювання, входять 16 викладачів, серед яких 3 доктора економічних наук (Старостіна А. О., Длігач А.О., Баженова О.В.), 13 кандидатів наук (Писанець К.К., Ковальська К.В., Журило В.В., Кочкіна Н.Ю., Лозова Г.М., Погрібна Н.В., Білоус Т.М., Серета В.І., Шевченко В.Ю., Залєвська-Шишак А.Д., Пашук Л.В., Нападиста В.Г., Черняк Є.О.). На сайті кафедри оприлюднено інформацію про наукові досягнення і наукові напрями діяльності кафедри та НПП, що забезпечують реалізацію ОНП. Аналіз кадрового складу та відповідності Ліцензійним вимогам (дані щодо відповідності НПП пунктам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності надані за запитом та знаходяться за посиланням <http://surl.li/aowxv>) дав змогу відзначити достатній рівень відповідності академічної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП, що підтверджують наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчене звання, підвищення кваліфікації, наукові публікації у фахових виданнях, зокрема у виданнях з індексацією у НБД Scopus та/або WoS, досвід практичної роботи тощо. За запитом ЕГ надано копії сертифікатів НПП про знання іноземної мови на рівні не нижче B2 (<http://surl.li/bhrqo>). Публікації викладачів корелюють зі змістом навчальних дисциплін. Це дозволяє ЕГ підтвердити їх відповідність професійній кваліфікації для забезпечення цілей та програмних результатів навчання за ОНП. ЕГ встановлено, що НПП систематично проходять підвищення кваліфікації та стажування. Викладачі, що забезпечують ОНП, беруть участь у міжнародних проєктах, стажування, залучалися до викладацької діяльності в іноземних університетах та науково-експертних центрах, зокрема: Старостіна А.О. (British Council Ukraine, Оксфордський Університет, Академічне товариство Міхала Балудянського), Ковальська К.В. (Проект British Council Creative Spark), Журило В.В. (Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського), Кочкіна Н.Ю. (Університет Мачерата, British Council Ukraine), Длігач А.О. (Стенфордський університет, Центр демократії, розвитку та верховенства права, British Higher School of Design), Лозова Г.М. (Університет ім. Миколаса Ромеріса, Латвійський університет природничих наук і технологій, Естонська Академія Наук), Погрібна Н.В. (Університет Мангейму), Шевченко В.Ю. (Університет Лафбро), персональні гранти ЄС для наукової роботи в університеті Англії), Баженова О.В. (Intensive Course in Computable General Equilibrium Modeling with GAMS software, USAID Trade Policy Project, Boot Camp “Train the Trainers”, British Council Creative Spark: Higher Education Enterprise Programme, Course «Macroeconomic Diagnostics» (Institute for Capacity Development), Пашук Л.В. (Академія віртуології, Навчальний центр Ізраїльської Агенції з міжнародного розвитку “Машав”, Academic Society of Michal Baludansky), Черняк Є.О. (Університет Томаша Баті).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО наявна чітка процедура проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП. Процедура конкурсного добору викладачів регулюється Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1863>). Інформація щодо термінів та умов конкурсу розміщується на офіційному сайті (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>). Вимоги щодо конкурсу для випускової кафедри доступні за посиланням <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1844>. За вакансіями, оприлюдненими, на сайті відсутні вимоги для ОП щодо основних освітніх компонент для викладання. Проф. Длігач А. на зустрічі з ЕГ відзначив, що проходив конкурс на посаду професора. Зауважень з боку НПП стосовно процедур конкурсного добору на зустрічі з ЕГ висловлено не було. За словами начальника відділу кадрів Іванченка О. при обговоренні кандидатур враховуються додаткові вимоги щодо основних освітніх компонент, а також обов'язковою є наявність сертифікату щодо володіння іноземною мовою на рівні B2. Процедури конкурсного добору НПП дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів для успішної реалізації освітньої програми. Особливістю системи забезпечення якості ЗВО є те, що гарант має право брати участь у підборі НПП для освітніх компонент.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ підтверджує, що кафедра залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. ЕГ може відзначити, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП має різноплановий та системний характер. Про це свідчить спілкування з НПП, здобувачами, роботодавцями, випускниками, керівництвом, а також інформація на сайті кафедри і факультету, а також групи у мережі Facebook. Кафедра співпрацює з роботодавцями в контексті реалізації та рецензування ОП, її перегляду (протокол засідання кафедри (№ 12 від 14.04.2021, http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/Витяг-з-протоколу-№12_14.04.2021.pdf). Кафедра проводить опитування роботодавців (<http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/02/Аналіз-опитування-роботодавців-2021.pdf>). Факт участі в обговоренні ОП, зокрема кластерів дисциплін, та проходження опитування підтвердили Кудрявець Є., заступник директора з управління стратегічними проєктами та міжнародних відносин Національного центру «Мала академія наук України», віце-президент Світового руху MILSET, та Колесніков Д., заступник директора ТОВ «Санагро Україна». Заслугує на увагу інституціоналізація взаємодії з роботодавцями та практиками. Факультет та кафедра має потужну інфраструктуру співпраці з бізнесом, зокрема Центр Дія.Бізнес, лабораторія Bloomberg, Alumni club, Центр кар'єри та працевлаштування, Міжнародний економічний Форум та ін.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до реалізації освітнього процесу на освітній програмі фахівців-практиків, експертів галузі та представників-роботодавців, зокрема випускників ОП минулих років. ЕГ пересвідчилась у цьому за результатами спілкування з фокус-групами, зокрема НПП, роботодавцями, здобувачами, а також через ознайомлення з матеріалами новин на сайті кафедри (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/news/>) та сторінки кафедри у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/InternationalEconomicsAndMarketing>). В ході зустрічі ЕГ з НПП було відзначено, що дистанційний формат дав змогу більш активно залучати професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до занять. Проф. Канищенко О. повідомила про наявність плану роботи із роботодавцями. Доц. Кочкіна Н. повідомила, що залучає до аудиторних занять з дисципліни «Міжнародні бізнес-комунікації» фахівці-психолога, а експерта з політичних технологій до занять дисципліни «Креативні рекламні технології». Доц. Пащук Л. відзначила, що до занять з дисциплін «Міжнародний менеджмент» та «Професійна та корпоративна етика» було долучено представників ТНК, зокрема керівника з маркетингу Philips-Україна Слюсарчук О., фахівців Coca-Cola-Україна та ін. Також було наведено приклад залучення представника стартап фонду Кузьменко В., експертів Асоціації Римського клубу. Проф. Длігач А. повідомив, що використовував в рамках дисциплін «Стратегічне управління» та «Бренд-менеджмент» кейси рекламних агенцій, а також залучав до занять представників консалтингового бізнесу. Восени 2021 р. Шморгун І. (аналітик міжнародної консалтингової фірми Roland Berger Strategy Consultants, випускник ОП) розповів здобувачам про особливості застосування методу аналізу політики у регулюванні міжнародної інвестиційної діяльності (<https://cutt.ly/NOVe3TH>). Шморгун І. та здобувачі ОП в ході зустрічей підтвердили цей факт. Випускники ОП, присутні на відкритій зустрічі, зокрема Ліщук В та Баглаєв А., відзначили, що на заняття до них часто залучались практики. До реалізації ОП також залучено НПП, які мають досвід роботи у бізнесі та Бізнес-школі КНУ МВА (проф. Старостіна А., д.е.н. Длігач А., доц. Н. Кочкіна., доц. Нагачевська Т., доц. Пащук Л.). За погодинною оплатою залучався Гайдучий А. До викладання залучались й іноземні вчені. Довідка про візити професорів зі школи Fulbright надана ЕГ за запитом (<http://surl.li/bhrrd>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Аналіз відомостей самооцінювання та інформації про НПП на сайті кафедри засвідчив високий рівень участі викладачів у різноманітних програмах професійного розвитку, зокрема іноземних, протягом останніх 5 років. При цьому варто відзначити різноманітність форм професійного розвитку підвищення кваліфікації, участь у програмах British Council, стажування у різних країнах. ЗВО має власні програми професійного розвитку викладачів, наприклад, проєкт «Якісне навчання через якісне викладання», освітній курс з дистанційного навчання «KNU Teach Week», тренінги з формування цифрових навичок викладачів, психологічні тренінги. Є можливість підвищити кваліфікацію згідно двосторонніх угод про співпрацю. На сайті кафедри розміщено Угоду про наукову та навчальну співпрацю з Університетом міста Мачерата (Італія) та Меморандум про взаєморозуміння з Університетом Кассіно та Південного Лаціо (Італія). Наразі доц. Кочкіна Н. знаходиться на стажуванні в університеті Кальярі (Італія), про що вона відзначала в ході зустрічі з ЕГ (договір про стажування доступний за посиланням <http://surl.li/bhrkf>). Гарант ОП відзначила надзвичайну корисність університетської програми підвищення кваліфікації «Роль гарантів ОП у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти». На зустрічі з НПП, зокрема Кочкіною Н., відзначено, що ЗВО активно інформує НПП про різноманітні можливості міжнародної мобільності та надає відповідну методичну підтримку через відділ міжнародного співробітництва та відділ академічної мобільності. Під час зустрічі з ЕГ НПП загалом засвідчили задоволеність існуючою системою підтримки професійного розвитку у ЗВО та підтвердили її ефективність для підвищення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ході зустрічі з НПП відзначено, що ЗВО різносторонньо стимулює розвиток викладацької майстерності. У процесі спілкування з фокус-групою НПП підтверджено існування в університеті дієвої системи матеріального стимулювання. У ЗВО є система мотивації за різні види робіт. НПП отримують премії за публікації у Web of Science та Scopus, є доплата за викладання англійською мовою, розроблення нових курсів. В якості прикладу декан економічного факультету навела заохочення за організацію співпраці із роботодавцями. Система заохочення НПП нематеріального характеру реалізується через нагородження грамотами, подяками від завідувача кафедри, декана, ректора, відзнаками МОН України залежно від внеску в розвиток університету. Для стимулювання розвитку майстерності викладачів в університеті запроваджено ряд конкурсів: конкурс на кращого викладача, що додатково стимулює НПП до вдосконалення викладацької діяльності. Декан економічного факультету Ігнатюк А. підтвердила, що завідувач випускової кафедри міжнародної економіки та маркетингу Старостіна А. у 2021 р. визнана кращими викладачем факультету. Проректор з науково-педагогічної роботи Гожиц А. та декан економічного факультету Ігнатюк А. відзначили, що гарантам ОП за відповідним Положенням про гарантів надається підтримка через скорочення навантаження. Заохочення гаранта здійснюється щорічно при преміюванні, а також додатково за результатами акредитації. Водночас за результатами опитування викладачів «Аналіз якості роботи кафедри» (<https://cutt.ly/tOC7p1h>) серед факторів, що у найбільшій мірі перешкоджають успішній реалізації ОП, НПП назвали такі: відсутність коштів для публікації навчальної літератури, недостатній рівень матеріально-технічної бази, необхідність роботи професорсько-викладацького складу кафедр у відбіркових комісіях, відсутність прозорої системи морального заохочення працівників. ЕГ вважає доцільним звернути на це увагу.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Високий рівень публікаційної активності НПП, активна участь у міжнародних програмах. Існування чітких процедур конкурсного відбору НПП. Активна та різностороння співпраця із роботодавцями при організації і реалізації освітнього процесу. Системне сприяння професійному розвитку викладачів, зокрема через співпрацю ЗВО з іншими організаціями у різних формах та у різних країнах. Стимулювання розвитку викладацької майстерності через систему морального та матеріального заохочення НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

При проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП не зазначаються вимоги до кандидатів відповідно конкретних ОК ОП або їх груп. ЕГ рекомендує проводити конкурс на заміщення посад НПП з урахування специфіки ОК ОП. В опитуванні НПП відзначено фактори, що перешкоджають успішній реалізації ОП. ЕГ вважає необхідним звернути увагу ЗВО на результати даного опитування та вказані у ньому проблеми.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Рівень відповідності ОНП за підкритеріями 6.1-6.6 є цілком достатнім для забезпечення досягнення програмних цілей і результатів навчання. ЕГ відзначає значний рівень інтернаціоналізації наукової діяльності НПП, публікаційну активність відповідно до ОК за ОНП, системне залучення роботодавців до освітнього процесу, наявність програм професійного розвитку НПП та дієвої системи стимулювання викладацької майстерності. Формування вимог до кандидатів на посади відповідно ОК ОНП з метою конкурсного відбору та врахування результатів опитування НПП керівництвом факультету та ЗВО може бути рекомендацією ЕГ. Виходячи з викладеної інформації та підтверджених фактів, ОНП відповідає критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалася, що ЗВО має розширену інфраструктуру: великі навчальні приміщення, комп'ютерні лабораторії, бібліотеку, читальний зал, буфети, конференц-залу, гуртожитки, музей, гардеробна та інше. В ході огляду матеріально-технічної бази члени ЕГ засвідчилися, що університет в повній мірі забезпечує здобувачів ОП комп'ютерною технікою для реалізації цілей програмних результатів навчання (<http://surl.li/apkwh>). Навчальні аудиторії оснащені демонстраційним і мультимедійним обладнанням. Під час фокус-груп (зустрічі 2; 6) була надана інформація про те, що фінансове забезпечення для реалізації ОНП є повною мірою достатніми. Також позитивним для реалізації ОП є наявність аудиторії «Центр підтримки підприємців Дія.Бізнес» (<http://surl.li/apjyn>), аудиторію за підтримки компанії Genesis та фінансову лабораторію від Bloomberg (<http://surl.li/apjy>, <http://surl.li/apjyt>), Центр іноземних мов (<http://langcenter.knu.ua/>). Здобувачам надається безоплатний доступ до всього матеріально-технічного забезпечення. КНУТШ реалізує забезпечення здобувачів всіма необхідними навчальними матеріалами через бібліотеку (<http://surl.li/apjxz>), вільний доступ до фондів і електронних каталогів наукової бібліотеки. Під час дистанційного навчання освітній процес в університеті відбувається за дистанційними технологіями, проведення занять в режимі он-лайн відбувається з використанням платформ Zoom, Microsoft Teams тощо. Для комунікації зі здобувачами активно застосовуються месенджери, електронна пошта. Платформа закладу використовується для інформаційної підтримки навчання та проведення контрольних заходів. Дана інформація була підтверджена в ході спілкування зі здобувачами. На жаль, члени ЕГ не мали змоги отримати доступ до користування онлайн платформи для навчання закладу та оцінити функціонал даного забезпечення дистанційного навчання, у зв'язку із тим, що триває процедура юридичного узгодження умов використання між компанією-виконавцем і КНУТШ. Були продемонстровані умови проживання (читальний зал, тренажерний зал, переговорну кімнату, кімнату для відпочинку та інше) у гуртожитку №10. Експертам продемонстровано кімнату для відпочинку і харчоблоки гуртожитку. Безпосередньо, досягнення визначених ОНП цілей і ПРН забезпечується системою перевірки на ознаки плагіату Unicheck, згідно підписаного договору. ЕГ дійшла висновку, що наявні ресурси гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами дистанційної експертизи та опитувань стейкхолдерів встановлено можливість безкоштовного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до освітніх ресурсів. Під час роботи у фокус-групах відмічено, що ЗВО надається безоплатний доступ до: мережі Інтернет, бібліотек, комп'ютерних класів, лабораторій, спортивного комплексу, перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт сервісом Unicheck. Експертною групою не виявлено фактів обмеження доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для забезпечення провадження освітнього процесу, викладацької, наукової діяльності учасників освітнього процесу. Під час розмови з фокус-групами, було підтверджено, що даний заклад не перешкоджає вільному доступу здобувачів та викладачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. ЕГ дійшла висновку, що даний заклад не перешкоджає вільному доступу здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, зокрема здобувачі мають вільний доступ до приміщень, електронних ресурсів за допомогою користування безкоштовним підключенням до університетського Wi-Fi, мають можливість безоплатно перевіряти кваліфікаційні роботи на наявність текстових запозичень та безкоштовно публікуватися в наукових виданнях університету з економічного спрямування, а викладачі забезпечені необхідними технічними засобами для проведення занять.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази, було виявлено, що всі приміщення обладнані засобами протипожежної безпеки та іншими заходами забезпечення цивільного захисту. Для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення в навчальному корпусі університету реалізовані комфортні та безперешкодні умови переміщення. Здобувачі і викладачі мають можливість отримати консультацію психолога. Функціонує 24/7 Helper Hub та чат зв'язку з психологом «Допомога онлайн ПС КНУ» (<http://surl.li/apjyg>). На фокус-групах пересвідчилась у цьому, та керівник психологічної служби - Бояршинова Катерина, продемонструвала короткі відомості та функціонал психологічної допомоги в закладі (<https://psyservice.knu.ua/>). З метою врахування інтересів здобувачів проводяться опитування щодо задоволеності організацією освітнього процесу, на цьому неодноразово було наголошено під час розмов з фокус-групами. За словами здобувачів (зустріч 2,3,5) та гаранта і викладачів, між ними підтримується постійна комунікація за допомогою месенджерів та дзвінків. Під час ознайомлення з матеріальною базою було продемонстровано зону відпочинку у холі корпусу, де здобувачі та викладачі мають змогу психологічно відпочити та зменшити напругу за необхідності. ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище є безпечним і достатньо пристосованим для людей з обмеженими можливостями, зокрема з боку здобувачів скарг немає: студентське самоврядування проводить різні сприятливі заходи для всіх здобувачів (<http://surl.li/ajqkh>); налагоджена комунікація викладачів зі здобувачами сприяє своєчасному відстеженню їх потреб і інтересів; здобувачі, у разі необхідності, мають можливість отримати психологічну допомогу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційна підтримка здобувачів освіти забезпечується у взаємодії зі структурними підрозділами ЗВО, органами студентського самоврядування, стейкхолдерами, відповідальними та посадовими особами. Інформаційна підтримка забезпечується через офіційні канали розповсюдження інформації – сайти КНУТШ, кафедри міжнародної економіки та маркетингу (<https://cutt.ly/ZObVPL7>) тощо. Варто відзначити, що активну позицію, щодо покращення освітнього процесу, займають органи студентського самоврядування шляхом проведення наукових, просвітницьких, спортивних та оздоровчих заходів. На зустрічі з представниками студентського самоврядування та профспілкової організації студентів (зустріч 8), ЕГ пересвідчилась, що Студпарламент КНУ забезпечує дотримання прав та інтересів студентів вирішують питання належних побутових умов для студентів у гуртожитках та організації харчування (<http://sp.knu.ua/>, <http://surl.li/apjzk>). Консультативну підтримку забезпечують гарант ОНП, куратор, завідувач та викладачі кафедри та, за потреби, відповідний структурний підрозділ ЗВО. В ході зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування встановлено, що в університеті ефективно працює інститут кураторства. Також здобувачі мають змогу отримувати матеріальні заохочення шляхом призначення стипендій, які засновані Президентом України, ВР України, КМ України, окремі відзнаки за особливі успіхи у навчанні, подяки та грошової премії (<http://surl.li/apjzo>). Здобувачі можуть вільно отримати консультацію в службі психологічної допомоги студентам (<http://surl.li/apjyg>). В ході зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування встановлено, що скарги на роботу кафедри, інших підрозділів університету відсутні. За потреби здобувачі легко комунікують з викладачами та кураторами (контакти наведені на сторінці університету). ЕГ дійшла висновку, що університет ефективно забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Рівень задоволеності студентами такою підтримкою є високим, підтвердженням цього є результати опитування (<http://surl.li/apjzf>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Інфраструктура ЗВО в повній мірі пристосована для осіб з обмеженими фізичними можливостями. Однак серед контингенту здобувачів ОНП «Міжнародна економіка» такі особи відсутні. Правила прийому на навчання до університету не містять дискримінаційних положень, які б обмежували права осіб з особливими потребами. Віртуальне освітнє середовище на платформі Moodle КНУТШ надає можливості дистанційного навчання в тому числі студентам з особливими потребами. Під час роботи у фокус-групах ЕГ підтверджено можливість отримання консультації психолога. У закладі функціонує концепція розвитку інклюзивної освіти та проекту «Університет рівних можливостей», який має на меті формування сталого інклюзивного середовища, яке забезпечує можливості реалізації соціальних, громадських та освітніх прав особам з особливими потребами (<http://surl.li/apjzu>, <http://surl.li/apxmq>, <http://surl.li/apjzz>). Доречною є практика стосовно супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://surl.li/apkab>). Вхід до корпусу обладнаний пандусом (<http://surl.li/apktx>). На зустрічі зі студентським самоврядуванням (зустріч 8) стало відомо, що здобувачі можуть звернутися за додатковою фінансовою допомогою (наприклад, як було зазначено, у зв'язку зі втратою рідної людини). Підтверджено, що в Статуті КНУТШ, що особи з особливими освітніми потребами, зумовлені станом їх здоров'я, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності; безперешкодний доступ до всієї інфраструктури та спеціальний навчально-реабілітаційний супровід (<http://surl.li/apjyd>). ЕГ дійшла висновку, що ЗВО забезпечує підтримку діяльності студентів з особливими потребами

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО регулюються низкою нормативно-правових документів, розмічених на сторінці у розділі “Нормативно-правова документація”: Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/4ji6R3y>), Правила внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/kTsrM3P>), Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/sjoqrf5>) тощо. Визначено, що Статутом університету керуються питання стосовно врегулювання конфліктних ситуацій, в т.ч. пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, врегульоване питання щодо захисту здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги до гідності усіх учасників академічної спільноти (<http://surl.li/apjyd>). На зустрічі з представниками студентського самоврядування та профспілкової організації студентів, було визначено, що важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, є Рада молодих вчених та профспілкова організація студентів і аспірантів КНУТШ (<http://surl.li/apkbg>). Безпосередньо органи студентського самоврядування надають відповіді на будь-які питання здобувачі та відкриті задля допомоги. Було наголошено на тому, що здобувачі при зверненні з того чи іншого питання можуть бути впевненими у конфіденційності. Під час зустрічей з фокус-групами експертами не було встановлено фактів дискримінації, корупції, сексуальних домагань до здобувачів з боку співробітників університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ОНП “Міжнародна економіка” забезпечена матеріально-технічними ресурсами. Матеріальна база університету постійно вдосконалюється, оновлюється, модернізується. Активно працює студентське самоврядування. Розвинена інформаційна підтримка учасників освітнього процесу бібліотечними ресурсами та навчально-інформаційним середовищем. ЗВО надає безоплатний доступ викладачам та здобувачам до спектру електронних та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів і дозволяє задовольняти їх інтереси та потреби. Позитивна та ефективна практика служби 24/7 Helper Hub та чату зв'язку з психологом «Допомога онлайн ПС КНУ», центру підтримки підприємців Дія.Бізнес», аудиторію за підтримки компанії Genesis та фінансову лабораторію від Bloomberg, центру іноземних мов.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Удосконалити процес поселення здобувачі у гуртожитки закладу. Багатьом здобувачам недостатньо місця для проживання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ході роботи з критерієм 7, ЕГ дійшла висновку, що ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1 - 7.6. та відповідає рівню В. До сильних сторін відноситься наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП достатньою мірою забезпечують потреби навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи, стимулюють їх розвиток; здобувачі ВО і викладачі мають безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів; освітнє середовище, в якому навчаються здобувачі безпечне, відкрите, інформативне; ефективно працюють механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, підтримки діяльності студентів з особливими потребами. Позитивна та ефективна практика служби 24/7 Helper Hub та чату зв'язку з психологом «Допомога онлайн ПС КНУ», центру підтримки підприємців Дія.Бізнес», аудиторію за підтримки компанії Genesis та фінансову лабораторію від Bloomberg, центру іноземних мов.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регулюються Тимчасовим порядком розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (<http://surl.li/iprl>), що передбачає експертизу проекту ОП на рівні структурного підрозділу, зовнішню фахову експертизу та внутрішню оцінку на рівні ЗВО, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/5TtIwAy>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/bEXxjht>). На зустріч з керівництвом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А. відзначив, що в університеті при розробленні та перегляді ОП діє принцип автономії факультетів при координації і підтримки ректорату. Проводиться ряд опитувань здобувачів, викладачів та роботодавців. Кафедра дотримується процедур перегляду ОП з урахуванням галузевих тенденцій. Зокрема, 30.11.2021 р. кафедрою проведено методичний семінар для обговорення вдосконалення освітніх програм та назв професійних кваліфікацій у зв'язку із змінами, внесеними до класифікатора професій (<https://cutt.ly/pOCVZoT>). ЕГ надано витяги з протоколу засідання кафедри МЕМ №12 від 14 квітня 2021 р. (<http://surl.li/aoxrj>) та інші протоколи засідань та круглих столів (<http://surl.li/bhril>; <http://surl.li/isew>). За результатами аналізу результатів опитування НПП «Аналіз якості роботи кафедри» (<https://cutt.ly/sOCV8Rg>) ЕГ може відзначити про наявність на факультеті практики міжкафедральної взаємодії в підготовці та реалізації освітніх програм, що реалізується через особисті професійні контакти між завідувачами кафедр, особисті контакти між викладачами, дисципліни яких можуть дублювати предметну область, спільне видання підручників і посібників, роботу факультетного між кафедрального методичного семінару, закріплення за кафедрами постійних викладачів з інших кафедр, презентації на засіданнях кафедри навчальних програм, що викладаються іншими кафедрами, спільне керівництво випускними кваліфікаційними роботами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На зустрічі із керівництвом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А. навів перелік опитувань, що проводяться ЗВО, зокрема опитування вступників, що семестрові опитування щодо окремих освітніх компонентів та опитування здобувачів випускних курсів. На зустрічі із представниками студентського самоврядування голова студентського парламенту економічного факультету Гонтарук І., голова департаменту зовнішніх зв'язків студентського парламенту економічного факультету Литвиненко В. та голова наукового департаменту студентського парламенту економічного факультету Плохотнюк О. підтвердили можливість залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості, а також врахування пропозицій здобувачів при розробленні та перегляді ОП. Голова студентського парламенту Університету Курка М. відзначив, що органи студентського самоврядування залучені до процесів моніторингу якості освіти у ЗВО, зокрема через участь у проведенні загально університетського опитування UNiDOS. Здобувачі, зокрема Найденова А., в ході зустрічі продемонстрували обізнаність з тим, що на сайті кафедри є «Скринька креативних ідей» (<http://econom.univ.kiev.ua/departments/ieam/скринька-креативних-ідей/>), куди вони можуть подати свої пропозиції. Кафедрою проводяться опитування здобувачів (<https://cutt.ly/6OCoMyz>). За запитом ЕГ надано приклад анкети для здобувачів (<http://surl.li/bhrvl>). Здобувачка Найденова А. підтвердила, що опитування проводяться регулярно. Також здобувачі (Джус В., Найденова А., Іванченко К.), гаранті та НПП підтвердили, що здобувачі можуть висловити свої пропозиції щодо змісту ОП та методів навчання можуть бути висловлені при зустрічах із кураторами та НПП, а також відзначили, що пропозиції враховуються. Інформація про зустрічі із грантами доступна у групі кафедри <https://cutt.ly/pOCVZoT>.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами опрацювання відомостей самооцінювання, ознайомлення з сайтом кафедри та факультету, групи кафедри у мережі Facebook, спілкування з фокус-групами ЕГ може відзначити системне залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Випусковою кафедрою проводяться опитування роботодавців. Результати опитування, проведеного у 2021 р., представлені за посиланням (<https://cutt.ly/VOCVAhC>). Опитування дозволяє визначити найбільш важливі з точки зору потенційного роботодавця навички випускників освітньої програми «Міжнародна економіка». На думку респондентів, найбільш ефективними формами співробітництва з ЗВО є укладання договорів на практику, підготовка кейсів за матеріалами компанії та участь у науково-практичних конференціях та форумах. Найбільш цікавим форматом залучення до ОП є проведення відкритих лекцій, залучення студентів до робочих процесів компанії, проведення кейс-стаді. Важливо, що 81% респондентів зазначили, що готові до подальшої співпраці з кафедрою міжнародної економіки та маркетингу. Керівник центру кар'єри та працевлаштування економічного факультету Нікітченко Ю. ознайомила ЕГ з особливостями проведення Днів кар'єри. Представники факультету відзначили, що в рамках процедур забезпечення її якості постійно йде пошук нових форматів співпраці із представниками бізнесу. На зустрічі із роботодавцями Кудрявець Є., заступник директора з управління стратегічними проектами та міжнародних відносин, Національний центр «Мала академія наук України», віце-президент Світового руху MILSET, та Колесніков Д., заступник директора ТОВ «Санагро Україна», підтвердили участь в обговоренні ОП, зокрема проходження опитування та обговорення кластерів дисциплін. Генеральний директор групи компаній «Advanter Group» Длігач А., який працює викладачем на кафедрі, підкреслив, що він займається системним залученням до обговорення ОП пулу представників бізнесу, зокрема аналітиків, експертів Українського союзу промисловців і підприємців та ін. Член Науково-методичної ради ЗВО, заступник декана економічного факультету (навчально-методична робота) Любка О. відзначила, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості на різних рівнях: експертиза проєктів ОП, робота у складі ради роботодавців факультету, участь у засіданнях кафедри, робочих групах та заходах кафедри/факультету/університету. Підтвердженням залучення роботодавців до обговорення ОП є протокол засідання кафедри (№ 12 від 14.04.2021), доступний за посиланням <https://cutt.ly/fOCVТyK>. Роботодавці, зокрема Дьоміна О. та Длігач А., підтвердили участь в даному обговоренні. Гарант відзначила, що узагальнені рекомендації роботодавців будуть враховані при перегляді ОП у 2022 р. На зустрічі із гарантами відзначено, що кафедра використовує елементи дуальної освіти, які можуть бути основою повноцінного проєкту в майбутньому.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

ЕГ за результатами акредитаційної експертизи може відзначити, що ЗВО та випускова кафедра приділяють значну увагу сприянню працевлаштуванню здобувачів (формування soft-skills, організація практик, комунікаційні заходи з потенційними роботодавцями, інформування про вакансії) та моніторингу кар'єрного шляху випускників (ведення бази даних місць роботи випускників, збір та узагальнення відгуків, робота з ними у соціальних мережах, залучення до заходів кафедри та обговорення змісту ОП). Зокрема на сторінці ОП на сайті кафедри (<https://cutt.ly/ROCVymw>) представлено узагальнений перелік ключових місць роботи випускників. На сторінці кафедри у мережі Facebook (<https://cutt.ly/pOCVZoT>) представлено інформацію про заходи взаємодії із випускниками, зокрема за 2021 р. ЕГ знайшла інформацію про залучення до заходів кафедри та різні формати співпраці із Шморгуном І., Марченковим С., Ліщук В., Яо Фен, Желдак І., Кудрявцем Є., Льницьким Т. На сторінці (<https://cutt.ly/vOCVzOG>) представлено узагальнені відгуки випускників програми міжнародна економіка. Із залученням випускників ОП ЗВО проводить ярмарок вакансій, зокрема «День кар'єри ECONOMICS» для комунікації здобувачів освіти і випускників з представниками українських і міжнародних компаній (<https://www.efbm.org/career>). Кафедра залучає випускників до навчального процесу. Наприклад, у 2021 р. Шморгун І. (аналітик міжнародної консалтингової фірми Roland Berger Strategy Consultants) розповів здобувачам про особливості застосування методу аналізу політики у регульованні міжнародної інвестиційної діяльності (<https://cutt.ly/5OCC2ST>). Шморгун І. та здобувачі ОП в ході зустрічей підтвердили цей факт. Випускники Баглаєв А. та Ліщук В. відзначили, що кафедра підтримує із ними зв'язок, залучає до різних заходів (конференції, форум, спільна публікація статей), а також підкреслили, що в ході навчання на кафедрі до навчального процесу часто запрошували роботодавців. Здобувачі відзначили, що випускники також долучаються до організації роботи кейс-клубу факультету (EF KNU Case Club). Водночас ЕГ рекомендує запровадити практику опитування випускників та розмістити відповідну анкету на сайті кафедри та у соцмережах.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури реагування на виявлені недоліки в освітній програмі визначені Тимчасовим порядком розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (<http://surl.li/iprl>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/5TtIwAy>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/bEXxjht>). В ЗВО проводяться опитування здобувачів вищої освіти,

НПП та роботодавців, що було підтверджено в ході зустрічей з фокус-групами. Обговорення при розробленні, перегляді та моніторингу ОП відбувається в ході розширених засідань кафедри (протоколи засідання кафедри міжнародної економіки та маркетингу від 14 квітня 2021 р. № 12 (<https://cutt.ly/3OYflHm>), витяг з протоколу засідання кафедри міжнародної економіки та маркетингу від 11 березня 2020 р. № 10 (<https://cutt.ly/FOHUKCi>), що підтверджено в ході зустрічей з експертною групою. Гарант запевнила, що побажання стейкхолдерів будуть враховані при перегляді ОП у 2022 р. На зустрічі з ЕГ здобувачі (Джус В., Найденова А., Іванченко К.), гаранті та НПП підтвердили, що здобувачі висловлювали пропозиції щодо змісту ОП, методів навчання, а також відзначили, що пропозиції враховуються. За результатами здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості було покращено матеріально-технічну базу ОНП та враховано фактор цифровізації (відкрито центр «Дія.Бізнес» та лабораторії бізнесу), розширено число фахових дисциплін, що викладаються англійською мовою, враховано необхідність враховувати в ОК формування особистісних та соціальних компетентностей.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП є первинною. При розробленні ОНП враховано рекомендації за результатами акредитації інших ОП кафедри, факультету та університету. На зустрічі з ЕГ проректор з науково-педагогічної роботи Гожи́к А. відзначив, що ЗВО є учасником ряду проектів із розвитку систем забезпечення якості вищої, наприклад структурний проект за участю 8 університетів, організатором Всеукраїнської конференції із розбудови якості, в ЗВО тривалий час діє Програма заходів із забезпечення якості освіти, Вчена рада раз на рік розглядає результати акредитацій у ЗВО. Для гарантів запроваджено програму підвищення кваліфікації «Роль гарантів ОП у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти». У квітні 2022 р. заплановано проведення круглого столу для гарантів за участі представників Італії. Тимчасовий порядок розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм передбачає зовнішню фахову експертизу проекту ОП. Завідувач випускової кафедри Старостіна А. відзначила, що при розробленні ОНП враховано досвід провідних ЗВО України та світу.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На основі розгляду відомостей самооцінювання і спілкування зі стейкхолдерами ОП експертна група може відзначити, що в академічній спільноті Київського національного університету імені Тараса Шевченка сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за нею. В ЗВО функціонує 5-рівнева модель забезпечення якості. В ході акредитаційної експертизи експертна група може підтвердити функціонування всіх рівнів системи. У ЗВО проводяться опитування здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців, результати яких враховуються при реалізації ОНП. Здійснюється взаємодія між НПП, гарантами ОП, завідувачами кафедр, керівництвом факультету та підрозділами ЗВО, зокрема відділом забезпечення якості освіти, Науково-методичною радою ЗВО, НМК факультету, що реалізують відповідні процедури й заходи щодо забезпечення якості вищої освіти. Наглядова рада, Вчена рада та ректорат здійснюють стратегічне управління виконанням вимог усіх зацікавлених сторін до якості вищої освіти. ЕГ відзначає активну внутрюніверситетську співпрацю та інтернаціоналізацію системи забезпечення якості освіти. Таким чином, до процедур і політики забезпечення якості системно залучені всі члени академічної спільноти Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час спілкування з ЕГ здобувачі вищої освіти, НПП та інші стейкхолдери за ОНП продемонстрували реальне залучення до покращення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЗВО розроблено нормативну базу щодо забезпечення якості освіти, реалізуються проекти зі створення сучасних систем забезпечення якості вищої освіти. Заклад дотримується визначених процедур перегляду та моніторингу ОП із залученням стейкхолдерів, зокрема іноземних. Заслужовує на особливу увагу системна робота ЗВО, факультету та кафедри із випускниками та роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ за результатами спілкування із випускниками, які взяли участь у відкритій зустрічі, відзначає їх бажання брати участь в удосконаленні ОП й тому рекомендує запровадити практику опитування випускників та розмістити відповідну анкету на сайті кафедри та у соцмережах.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Оскільки до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості дієво залучаються здобувачі, роботодавці та випускники, ЗВО реалізує ряд організаційних заходів з метою виявлення проблем та розвитку ОНП, реалізує заходи з просування культури якості на всеукраїнському рівні, функціонує п'ятирівнева система забезпечення якості вищої освіти, то, на думку експертної групи, освітня програма відповідає Критерію 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті Університету у вільному доступі розміщені основні документи, які регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. У розділі “нормативно-правова документація”, далі обираємо “законодавство, накази, розпорядження тощо” та переходимо до блоку нормативно-правової бази, де безпосередньо надано: Статут КНУТШ (<https://cutt.ly/Lji6aUU>), Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/3ji6md5>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/4ji6R3y>), Правила внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/kTsrM3P>), Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/sjoqrf5>) та багато іншого. Розділ нормативної бази містить велику кількість нормативних документів, що стосуються діяльності ЗВО та організації освітнього процесу, які розміщено окремо по пунктах, що значно полегшує процес пошуку. На зустрічах члени ЕГ пересвідчилися, що академічний персонал і здобувачі чітко розуміють свої права та обов'язки, орієнтуються в документах, які безпосередньо регламентують дані положення. Представники студентського самоврядування чітко розуміють свої права та обов'язки. ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО визначені чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Визначені права та обов'язки є доступними для працівників закладу і здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу послідовно дотримуються прав та обов'язків під час реалізації ОНП “Міжнародна економіка”.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному сайті закладу у розділі “Освітні програми” (<https://cutt.ly/2TsyzBz>) зацікавлені сторони (стейкхолдери) мають можливість надання зауважень та пропозицій щодо організації освітнього процесу до скриньки креативних ідей (<https://cutt.ly/EOzPkCM>). Дана інформація є доступною та її можна легко знайти. Супровід на сайті можна переглянути на англійській мові, однак дана функція не повністю функціонує, так як саме документи розміщені тільки на українській мові. Зазначимо, що ЗВО не пізніше ніж за 1 місяць до розгляду проектів ОНП розміщує на офіційному сайті задля отримання одержання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. Під час зустрічей з фокус-групами (зустрічі 4, 6) це було підтверджено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Для того, щоб знайти опубліковану ОНП “Міжнародної економіки”, варто зайти на сторінку кафедри та у відкритому доступі опубліковано дану програму (<http://surl.li/ajzma>). Дана програма затверджена наказом ректора та доступна за редакцією від 13.07.2020 року. Обсяг оприлюдненої на сайті ЗВО інформації достатньо для обґрунтованого вибору ОНП потенційними вступниками та розуміння роботодавцями цілей та змісту підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за даною ОП. Під час зустрічі зі здобувачами (зустріч 4) було підтверджено, що вони вільно можуть знайти програмами на офіційному сайті закладу та ознайомитись із ними. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному сайті достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті КНУТШ міститься необхідна інформація щодо внутрішніх нормативних документів, ОНП “Міжнародна економіка”, робочі програми навчальних дисциплін. Наявне обговорення проектів документів за допомогою скриньки креативних ідей на офіційному сайті ЗВО. Обсяг оприлюдненої на сайті ЗВО інформації достатній для обґрунтованого вибору ОНП “Міжнародні відносини” потенційними вступниками та розуміння роботодавцями цілей та змісту підготовки магістрів за даною ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Функція перегляду інформації на сайті закладу на англійській мові не повністю функціонує, так як саме документи розміщені тільки на українській мові. (<http://prntscr.com/26tww7c> та <http://prntscr.com/26twwt6>)

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У ході роботи з критерієм 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОНП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 - 9.3. та відповідає рівню В. До сильних сторін ОНП можна віднести наявність у відкритому доступі необхідної інформації щодо внутрішніх нормативних документів, ОНП “Міжнародна економіка” та її освітніх компонентів; на офіційному сайті наявна вкладка “скринька креативних ідей”. Не всю необхідну інформацію на сайті ЗВО можна переглянути російською та англійською мовами.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лісович Тарас Юрійович

Члени експертної групи

Омельяненко Віталій Анатолійович

Корольков Владислав Васильович

Греян Ані Артемівна